

**MINISTERE DE L'EDUCATION ET DES CULTES, DE LA CULTURE ET DU SPORT
MUNICIPALITE DE THESSALONIQUE – SERVICE DE LA CULTURE, DE L'EDUCATION
ET DU TOURISME**

MUSEE DE LA CIVILISATION BYZANTINE DE THESSALONIQUE

**ECOLE DES HAUTES ETUDES EN SCIENCES SOCIALES
CRH - CENTRE D'ETUDES BYZANTINES,
NEO-HELLENIQUES ET SUD-EST EUROPEENNES**

**5ème UNIVERSITE D'ETE
THESSALONIQUE 1 – 14 JUILLET 2013**

« Communautés et groupes à Byzance »

APPEL A CANDIDATURES POUR 40 BOURSES D'ETUDES

La Mairie de Thessalonique et le Centre d'Etudes Byzantines, Néo-helléniques et Sud-est Européennes - CRH de l'Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (EHESS Paris), en collaboration avec le Musée de la civilisation byzantine de Thessalonique, avec le soutien du Ministère de l'éducation et des cultes, de la culture et du sport de la République Hellénique, organisent un cycle de séminaires (en français et en anglais) dans le cadre d'une Ecole d'Eté, ayant pour sujet

« *Communautés et groupes à Byzance* »,

qui aura lieu à **Thessalonique**, du **1 au 14 juillet 2013**.

NATURE DE LA BOURSE D'ETUDE

Pour permettre aux étudiants intéressés de participer aux cours, les organisateurs lancent un appel d'offre pour **40 bourses d'études**, qui prévoient .

- 1) Séjour à Thessalonique (hôtel et demi-pension).
- 2) Participation aux cours
- 3) Excursions

A titre exceptionnel, une aide au transport pourrait être allouée sous condition de ressources. Dans ce cas les candidats devront adresser une demande spécifique au Centre d'Etudes Byzantines, Néo-helléniques et Sud-est Européennes en précisant leur situation financière et les raisons qui les empêchent de pourvoir à l'achat des billets.

A la fin des séminaires, des attestations de participations seront délivrées aux étudiants ; ces attestations donneront droit à **12 ECTS** pour les étudiants inscrits en Master à l'EHESS.

CANDIDATURE

Peuvent candidater :

- a) Les étudiants inscrits au niveau Master (Μεταπτυχιακό, Laurea specialistica.....)
- b) Les étudiants inscrits en doctorat
- c) Les étudiants qui s'inscrivent au Master ou Doctorat en 2013 (sur présentation d'une attestation de leur enseignant)

Les étudiants doivent comprendre les deux langues de l'Ecole d'été (français / anglais)

DELAIS :

Avant le 24 FEVRIER 2013 les candidats doivent envoyer un courriel à byzance@ehess.fr dans lequel ils déclarent au secrétariat de l'Ecole d'été leur intention de candidater, en indiquant comme objet : bourse d'études – Université d'été – Thessalonique ou Fellowship for Summer University in Thessalonique. **Au courriel sera attachée la fiche de pré-inscription qui se trouve à la fin de ce document, dûment remplie.**

Avant le 15 MARS 2013, les candidats doivent envoyer leur dossier complet par mail à la même adresse byzance@ehess.fr

DOCUMENTS A JOINDRE :

- 1) Une lettre de motivation
- 2) un **curriculum studiorum** où figurent clairement les études suivies, l'activité de recherche et le domaine de la recherche
- 3) Une lettre de recommandation obligatoire de la part de l'enseignant qui dirige les études (qui peut être envoyée séparément par mail à la même adresse, indiquant comme objet « Ecole d'Eté 2013 », suivi du nom du candidat)
- 4) Tout autre document jugé utile par le candidat pour soutenir la demande
- 5) Au cas où les candidats sollicitent une aide **exceptionnelle** pour le transport, ils doivent présenter contextuellement une demande sous forme de lettre ajoutée au dossier au format pdf ou word avec toutes les pièces justificatives pour soutenir leur démarche.

CALL FOR APPLICATIONS FOR 40 SCHOLARSHIPS

The Municipality of Thessaloniki and the Centre for Byzantine, Modern Greek and South–Eastern European Studies of the Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (EHESS, Paris), in collaboration with the Museum of Byzantine Civilization of Thessaloniki and the Ministry of Education and Cults, of Culture and Sports of the Hellenic Republic, have organized a series of courses (in English and French) as part of a summer school on the topic

Communities and Groups in Byzantium
to be held at **Thessaloniki** the **1–14 July 2013**.

SCHOLARSHIPS

To enable students to participate in the courses, the organizers are offering 40 scholarships, covering the following costs:

- 1) Accommodation in Thessaloniki (hotel and half-board)
- 2) Participation in the course
- 3) Excursions

In exceptional cases aid may be given for costs of transport, depending on resources. Applicants for such aid should make a special request addressed to Centre for Byzantine, Modern Greek and South–Eastern European Studies of the Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (EHESS, Paris) for this providing detail of their financial situation and reasons which prevent them from paying for transport.

At the end of the course, certificates of participation will be issued to students, equivalent to **12 ECTS** for students enrolled in the Master's program at the EHESS.

APPLICATION

Those eligible:

- a) Students enrolled in a Master's programm (Metaptychiako, Laureaspecialistica ...)
- b) Doctoral students

c) Students enrolling in Master's or doctoral programmes in 2013 (letter from supervisor required)

The students must understand both languages of the Summer School (French/English)

DEADLINES

Before 24th FEBRUARY 2013 : Email to be sent by applicants stating their intention to apply to the secretariat of the Summer School : byzance@ehess.fr

In the subject line: Scholarship – Summer School in Salonica

The pre-registration form is to be attached to the email.

Before 15th March 2013: Applications to be sent by email to byzance@ehess.fr

DOCUMENTS TO BE SUBMITTED

- 1) Covering letter
- 2) Curriculum studiorum indicating clearly studies already completed, research activity and field of research
- 3) A letter of recommendation from the student's director of studies (which can be send separately by the professor, to the address byzance@ehess.fr : in the subject line **Scholarship – Summer School in Salonica**, followed by the name of the student).
- 4) Other documents the candidate considers useful in support of his application.
- 5) In the event that applicants request **exceptional** aid for transport, they should include a letter to this effect together with documents attesting to their need for such aid.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης και το Κέντρο Σπουδών Βυζαντινών, Νεοελληνικών, και Νοτιοανατολικής Ευρώπης της Ανώτατης Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Παρισιού (EHESS-PARIS), σε συνεργασία με το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού της Θεσσαλονίκης και την υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, οργανώνουν, στα πλαίσια ενός Θερινού Πανεπιστημίου, κύκλο σεμιναρίων (στα γαλλικά και αγγλικά), με θέμα

Κοινότητες και ομάδες στο Βυζάντιο
που θα πραγματοποιηθεί στη **Θεσσαλονίκη** από τις **1 μέχρι τις 14**
Ιουλίου 2013.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Οι οργανωτές του Πανεπιστημίου, για να επιτρέψουν στους ενδιαφερόμενους φοιτητές να συμμετάσχουν στα μαθήματα, προκηρύσσουν **40 υποτροφίες** που περιλαμβάνουν :

- Διαμονή στη Θεσσαλονίκη (ξενοδοχείο και ημιδιατροφή)
- Συμμετοχή στα σεμινάρια
- Εκδρομές

Σε κάποιες περιπτώσεις θα μπορούσε να δοθεί μια έκτακτη βοήθεια, όσον αφορά τις μεταφορές, εφόσον το επιτρέψουν οι δυνατότητες του προϋπολογισμού μας. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι υποψήφιοι οφείλουν να απευθύνουν ειδική αίτηση στο Centre d'Etudes Byzantines, Néo-helléniques et Sud-est Européennes - CRH de l'École des Hautes Etudes en Sciences Sociales (EHESS Paris), όπου θα διευκρινίζουν την οικονομική τους κατάσταση και θα εξηγούν τους λόγους για τους οποίους δεν είναι σε θέση να αποκτήσουν ένα εισιτήριο.

Μετά την ολοκλήρωση των σεμιναρίων θα δοθούν βεβαιώσεις παρακολούθησης στους φοιτητές. Οι βεβαιώσεις αυτές ισοδυναμούν με **12 ECTS** για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές της EHESS.

ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΕΣ

Μπορούν να υποβάλλουν υποψηφιότητα:

α) Οι εγγεγραμμένοι σε μεταπτυχιακές σπουδές φοιτητές.

β) Οι εγγεγραμμένοι σε διδακτορικές σπουδές φοιτητές.

γ) Οι φοιτητές που πρόκειται να εγγραφούν σε μεταπτυχιακό ή διδακτορικό το 2013 (στην περίπτωση αυτή με βεβαίωση του καθηγητή τους).

Οι φοιτητές υποχρεούνται να γνωρίζουν τις γλώσσες των μαθημάτων (γαλλικά και αγγλικά).

ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

Πριν από τις 24 Φεβρουαρίου 2013 οι υποψήφιοι οφείλουν να αποστείλουν στη γραμματεία του Θερινού Πανεπιστημίου ηλεκτρονική επιστολή (e.mail) στη διεύθυνση byzance@ehess.fr, που θα αναφέρει ως θέμα: Bourse d'études – Université d'été – Thessalonique ή Fellowship for Summer University in Thessalonique,. **Στην ηλεκτρονική επιστολή πρέπει να επισυναφθεί συμπληρωμένη η συνημμένη δήλωση προεγγραφής.**

Πριν από τις 15 Μαρτίου 2013 οι υποψήφιοι οφείλουν να στείλουν τον πλήρη φάκελό τους στην ίδια ηλεκτρονική διεύθυνση byzance@ehess.fr.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΣΥΝΑΦΘΟΥΝ

- 1) Επιστολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- 2) Βιογραφικό σημείωμα σπουδών, όπου θα διευκρινίζονται οι σπουδές που ακολουθεί ο υποψήφιος, οι δραστηριότητες και ο τομέας της έρευνάς του.
- 3) Συστατική επιστολή, υποχρεωτική, από τον Διευθυντή Σπουδών του υποψηφίου (η οποία μπορεί να σταλεί από τον ίδιο τον καθηγητή στην παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση με θέμα «Ecole d'Été 2013», και το όνομα του υποψηφίου).
- 4) Οποιοδήποτε άλλο έγγραφο κρίνεται χρήσιμο από τον υποψήφιο για να υποστηρίξει την αίτησή του.
- 5) Στην περίπτωση όπου οι υποψήφιοι επιδιώξουν μια έκτακτη βοήθεια για τις μεταφορές, οφείλουν να απευθύνουν αίτηση υπό μορφή επιστολής που θα επισυναφθεί στο φάκελό τους ως pdf ή ως έγγραφο word μαζί με όλα τα δικαιολογητικά για να υποστηρίξουν το αίτημά τους.

PROGRAMME

Les séminaires seront tenus en français ou en anglais

Lundi 1 juillet 2013 18 h.

Inauguration de l'Ecole d'Eté

Prises de parole

Conférence d'ouverture : Paolo Odorico

Thessalonique, ville prise. La chute de la ville en 904 en mains arabes

Mardi 2 juillet 2013

9.00 – 10.30 **Ruth MACRIDES** – La communauté du Palais

10.30 - 10.45 Discussion

10.45 - 11.00 Pause

11.00 – 12.30 **Béatrice CASEAU** – Le clergé

12.30-12.45 Discussion

16.00 – 17.30 **Margaret MULLETT** – Communautés et groupes dans le reflet de la littérature

17.30 –17.45 Discussion

17.45-18.00 Pause

18.00 – 19.30 **Charis MESSIS** – Les Communautés régionales

19.30 – 20.00 Discussion

Mercredi 3 juillet 2013

9.00 – 10.30 **Ruth MACRIDES** –La communauté du Palais

10.30 - 10.45 Discussion

10.45 - 11.00 Pause

11.00 – 12.30 **Béatrice CASEAU** – Les Moines

12.30-12.45 Discussion

16.00 – 17.30 **Margaret MULLETT** – Communautés et groupes dans le reflet de la littérature

17.30 –17.45 Discussion

17.45-18.00 Pause

18.00 – 19.30 **Jean-Claude CHEYNET** – Les Francs à Byzance du Xe siècle à 1204

19.30 – 20.00 Discussion

Jeudi 4 juillet 2013

- 9.00 – 10.30** **Filippo RONCONI** – Manuscrits et groupes sociaux (IXe-XIIe s.)
10.30 - 10.45 Discussion
10.45 - 11.00 Pause
11.00 – 12.30 **Vincent DEROUCHE** – Les Juifs
12.30-12.45 Discussion
- 16.00 – 17.30** **Jean-Claude CHEYNET** – Les Francs à Byzance du Xe siècle à 1204
17.30 –17.45 Discussion
17.45-18.00 Pause
18.00 – 19.30 **Isabelle AUGÉ** – Les Arméniens à Byzance
19.30 – 20.00 Discussion

Vendredi 5 juillet 2013

- 9.00 – 10.30** **Charis MESSIS** – Les groupes selon le genre
10.30 - 10.45 Discussion
10.45 - 11.00 Pause
11.00 – 12.30 **Filippo RONCONI** – Un groupe de lecteurs/copistes au travail
12.30-12.45 Discussion
- 16.00 – 17.30** **Vincent DEROUCHE** – Les Juifs
17.30 –17.45 Discussion
17.45-18.00 Pause
18.00 – 19.30 **Isabelle AUGÉ** – Les Arméniens à Byzance
19.30 – 20.00 Discussion

Samedi 6 juillet 2013

- 9.00 – 10.30** **Anthony KALDELLIS** – The Romans : The Forgotten Community
of Byzantium
10.30 - 10.45 Discussion
10.45 - 11.00 Pause
11.00 – 12.30 **Dan Ioan MURESAN 1** - Communautés latinophones à Byzance. Les
Valaques
12.30-12.45 Discussion

SAMEDI APRES-MIDI
VISITE DU MUSEE DE LA CIVILISATION BYZANTINE

Dimanche 7 juillet 2013 :

EXCURSION

Lundi 8 juillet 2013

9.00 – 10.30	Anthony KALDELLIS – The Romans View of Others
10.30 - 10.45	Discussion
10.45 - 11.00	Pause
11.00 – 12.30	Dianele BIANCONI – Manuscrits et groupes sociaux (XIII-XV s.)
12.30-12.45	Discussion
16.00 – 17.30	Michel KAPLAN – La communauté villageoise
17.30 –17.45	Discussion
17.45-18.00	Pause
18.00 – 19.30	Dan Ioan MURESAN 2 - Communautés latinophones à Byzance. Les Valaques
19.30 – 20.00	Discussion

Mardi 9 juillet 2013

9.00 – 10.30	Michel KAPLAN – La communauté villageoise
10.30 - 10.45	Discussion
10.45 - 11.00	Pause
11.00 – 12.30	Andreas RHOBY – Byzantine Communities as Represented in Inscriptions
12.30-12.45	Discussion
16.00 – 17.30	Marie-Hélène CONGOURDEAU – Groupes et communautés à Thessalonique à l'époque de la crise zélate
17.30 –17.45	Discussion
17.45-18.00	Pause

Vendredi 12 juillet 2013

9.00 – 10.30	Angeliki KONSTANTAKOPOULOU – Les Albanais
10.30 - 10.45	Discussion
10.45 - 11.00	Pause
11.00 – 12.30	Leslie BRUBAKER – Les groupes artistiques
12.30-12.45	Discussion
16.00 – 17.30	Paolo ODORICO – L'étranger et son imaginaire dans les romans byzantins
17.30 –17.45	Discussion
17.45-18.00	Pause
18.00 – 19.30	Vasso PENNA – Les Corporations et les activités productives
19.30 – 20.00	Discussion

Samedi 13 juillet 2013

9.00 – 10.30	Leslie BRUBAKER – Les groupes artistiques
10.30 - 10.45	Discussion
10.45 - 11.00	Pause
11.00 – 12.30	CLOTURE DE L'ECOLE D'ETE

Dimanche 14 juillet 2013

Départ des participants

FICHE DE PRE-INSCRIPTION

Je soussigné(e)

NOM

PRENOM

ADRESSE LIEU DE RESIDENCE

ADRESSE TEMPORAIRE (lieu d'études)

NUMERO DE TELEPHONE

E-MAIL

DIPLOME D'ETUDES PREPARE

ANNEE

SPECIALITE

NOM DU DIRECTEUR DE RECHERCHES

Déclare mon intention de postuler pour une bourse d'études.

Je déclare comprendre les langues des séminaires (français/anglais).

Je ferai parvenir par courrier électronique le dossier complet Avant le 15 MARS 2013 (sous peine d'exclusion) en l'envoyant au centre d'études byzantines à l'adresse suivante : byzance@ehess.fr

NB – Vous devez imprimer cette fiche d'inscription, la remplir, la scanner et l'envoyer par e-mail en pièce jointe.